

31981D0462

L 171/11

EIROPAS KOPIENU OFICIĀLAIS VĒSTNESIS

27.6.1981.

PADOMES LĒMUMS
(1981. gada 11. jūnijs)
par Konvencijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu noslēgšanu
(81/462/EEK)

EIROPAS KOPIENU PADOME,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas kopienas dibināšanas līgumu, jo īpaši tā 235. pantu;

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu;

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ⁽¹⁾;

ņemot vērā Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾;

tā kā Kopienas vides politikas mērķis, kā noteikts Eiropas Kopienu Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju 1973. gada 22. novembra Padomes sanāksmes Deklarācijā par Eiropas Kopienu rīcības programmu attiecībā uz vidi ⁽³⁾, kas papildināta ar Eiropas Kopienu Padomes un dalībvalstu valdību pārstāvju 1977. gada 17. maija Padomes sanāksmes Rezolūciju par Eiropas Kopienas vides politikas un rīcības programmas turpināšanu un īstenošanu ⁽⁴⁾, proti, dzīves kvalitātes un standartu, Kopienas

tautu apkārtnes un dzīves apstākļu uzlabošana jo īpaši ietver piesārņojuma un traucējumu novēršanu, samazināšanu un, iespēju robežās, likvidēšanu, kā arī vides problēmu risinājumu meklēšanu kopā ar valstīm ārpus Kopienas, jo īpaši starptautiskajās organizācijās;

tā kā viens no minētās vides politikas principiem ir tas, ka saskaņā ar 1972. gadā Stokholmā pieņemto ANO Konferences par cilvēka vidi deklarāciju ir jārūpējas par to, lai nodrošinātu, ka darbības, kas veiktas vienā valstī, neizraisa nekādus vides postījumus citā;

tā kā Kopiena piedalījās ANO Eiropas Ekonomikas komisijas darbā Konvencijas un Rezolūcijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu izstrādē;

tā kā 1979. gada 14. novembrī Kopiena parakstīja Konvenciju par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu un apstiprināja Rezolūciju par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu, kurā Konvencijas parakstītāji nolēma Eiropas Ekonomikas komisijas darba ietvaros provizorisks uzskatīt Konvencijas pagaidu ieviešanu un

⁽¹⁾ OV C 59, 10.3.1980., 71. lpp.

⁽²⁾ OV C 72, 24.3.1980., 25. lpp.

⁽³⁾ OV C 112, 20.12.1973., 1. lpp.

⁽⁴⁾ OV C 139, 13.6.1977., 1. lpp.

apņēmas līdz Konvencijas spēkā stāšanās brīdim maksimālo iespēju robežās realizēt tās noteiktos pienākumus;

tā kā Kopienas dalība šās Konvencijas ieviešanā ir vajadzīga, lai sasniegtu vienu no Kopienas mērķiem; tā kā vajadzīgās pilnvaras nav paredzētas citos Līguma noteikumos, bet tikai 235. pantā;

tā kā Kopiena piedalīsies minētās Konvencijas ieviešanā, realizējot savu kompetenci, kas rodas no esošajiem kopīgajiem noteikumiem, kā arī no tiem, kas iegūti Padomes pieņemto nākamo tiesību aktu rezultātā, un izmantojot Kopienas darbības (pētījumu, informācijas apmaiņas) rezultātus attiecīgajās jomās;

tā kā Kopienai tādējādi ir jānoslēdz minētā Konvencija,

IR PIENĒMUSI ŠĀDU LĒMUMU.

1. pants

Ar šo Eiropas Ekonomikas kopienas vārdā tiek apstiprināta Konvencija par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu.

Minētās Konvencijas un Rezolūcijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes priekšsēdētājs deponē aktu tā, kā paredzēts Konvencijas 15. pantā ⁽¹⁾.

Luksemburgā, 1981. gada 11. jūnijā

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs
L. GINJAAR*

⁽¹⁾ Šās Konvencijas spēkā stāšanās datumu Padomes Ģenerālsēkretariāts publicēs Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī.

KONVENCIJA Par robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos

Šīs Konvencijas Puses,

CIEŠI APŅĒMUŠĀS veicināt sakaru un sadarbības attīstību apkārtējās vides aizsardzības sfērā,

APZINĀDAMĀS svarīgo nozīmi, kāda ir Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomiskās komisijas darbībai šādu sakaru un sadarbības nostiprināšanai, sevišķi gaisa piesārņojuma sfērā, ieskaitot gaisa piesārņojuma pārnesei lielos attālumos,

ATZĪDAMĀS Eiropas Ekonomiskās komisijas ieguldījumu Eiropas drošības un sadarbības apspriedes Nobeiguma akta attiecīgo noteikumu daudzpusīgā realizēšanā,

APZINĀDAMĀS Eiropas drošības un sadarbības apspriedes Nobeiguma akta nodaļā par apkārtējo vidi ietvaros noteikumus, kuri pauž aicinājumu sadarboties gaisa piesārņošanas un tās seku kontrolē, tai skaitā gadījumos, kad gaisa piesārņojums tiek pārnests lielos attālumos, kā arī starptautiskās sadarbības ceļā izstrādāt plašu programmu, lai realizētu monitoringu un vērtētu, kā gaisa piesārņojums, sākot ar sēra dioksīdu, tiek pārnests lielos attālumos, nodrošinot iespēju turpmāk aptvert arī citus piesārņojuma veidus,

IEVĒRODAMĀS attiecīgos Apvienoto Nāciju Organizācijas Konferencē par cilvēka apkārtējās vides problēmām pieņemtās deklarācijas noteikumus un, it īpaši 21. principu, kurā izteikta kopēja pārliecība, ka, saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Hartu un starptautisko tiesību principiem, valstīm ir suverēnas tiesības izmantot savus resursus atbilstoši savai politikai apkārtējās vides jomā, un tās atbildīgas par to, lai darbība, kas tiek veikta to jurisdikcijas vai kontroles ietvaros, nenodarītu kaitējumu citu valstu vai rajonu apkārtējai videi, kuri atrodas ārpus šīs valsts jurisdikcijas,

ATZĪDAMĀS gaisa piesārņošanas, arī robežšķērsojošās gaisa piesārņošanas, iespējamās negatīvās sekas gan īslaicīgā, gan ilgākā laika posmā,

PAUŽOT SATRAUKUMU par to, ka saskaņā ar prognozēm, gaidāmā gaisa piesārņojuma izmetes līmeņa paaugstināšanās reģionā var pastiprināt šādas negatīvās sekas,

ATZĪDAMĀS nepieciešamību pētīt sekas, kādas rada gaisa piesārņojuma pārvešana lielos attālumos, un nepieciešamību meklēt radušos problēmu atbilstošus atrisinājumus,

APLIECINĀDAMĀS savu gatavību pastiprināt aktīvu starptautisku sadarbību, lai izstrādātu atbilstošu valsts politiku, un apmainoties ar informāciju, sniedzot konsultācijas, realizējot zinātniskās pētniecības darbību un monitoringu, koordinētu nacionālos pasākumus cīņā pret gaisa piesārņošanu, arī robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos,

VIENOJĀS par sekojošo:

Definīcijas

1. pants

Šajā Konvencijā:

- a) "gaisa piesārņojums" nozīmē vielu vai enerģijas izvadīšanu gaisā, ko, tieši vai netieši, izdarījis cilvēks un kuru rezultātā rodas apstākļi, kas bīstami cilvēku veselībai, nodara kaitējumu bioloģiskajiem resursiem, ekoloģiskajām sistēmām un materiālajām vērtībām, kā arī pazemina ainavas vērtību vai traucē citiem apkārtējās vides likumīgas izmantošanas veidiem; attiecīgi jāsaprot termins "gaisa piesārņotāji";
- b) "robežšķērsojošā gaisa piesārņošana lielos attālumos" nozīmē gaisa piesārņošanu, kuras izcelsmes avots, pilnīgi vai daļēji, atrodas teritorijā, kas pakļauta vienas valsts jurisdikcijai, un kuras negatīvā ietekme izpaužas teritorijā, kas pakļauta otras valsts jurisdikcijai, tādā attālumā, ka visumā nav iespējams noteikt atsevišķu izmetes avotu vai avotu grupu īpatsvaru.

Pamat principi

2. pants

Līgumslēdzējas puses, ņemot vērā, attiecīgos faktus un problēmas, apliecina apņēmību aizsargāt cilvēku un viņa apkārtējo vidi no gaisa piesārņošanas un centīsies ierobežot un, ciktāl tas iespējams, pakāpeniski samazināt un novērst gaisa piesārņošanu, arī robežšķērsojošo piesārņošanu lielos attālumos.

3. pants

Šīs Konvencijas ietvaros Līgumslēdzējas puses, apmainoties ar informāciju, sniedzot konsultācijas, realizējot zinātniskās pētniecības darbību un monitoringu, iespējami drīzāk izstrādās politiku un stratēģiju kā līdzekļus cīņā pret gaisa piesārņojuma izmeti, ievērojot pasākumus, kuri jau tiek veikti valsts un starptautiskā līmenī.

4. pants

Līgumslēdzējas puses apmainās ar informāciju un novērtē savu politiku, zinātnisko darbību un tehniskos pasākumus, kuru mērķis ir pēc iespējas efektīvāk cīnīties pret gaisa piesārņojuma

izmeti, kam var būt negatīvas sekas, tādejādi palīdzot samazināt gaisa piesārņošanu, arī robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos.

5. pants

Sākuma stadijā pēc attiecīga pieprasījuma tiek rīkotas konsultācijas, no vienas puses, starp Līgumslēdzējām pusēm, kuras faktiski izjūt vai ir pakļautas nelabvēlīgām sekām, ko izraisījusi robežšķērsojošā gaisa piesārņošana lielos attālumos, vai kur pastāv nopietni draudi, ka šādas sekas varētu iestāties, un, no otras puses, Līgumslēdzējām pusēm, kuru robežās un kuru jurisdikcijas sfērā sakarā ar darbību, ko tās veic vai paredzējušas veikt, rodas vai var rasties piesārņojuma izmete, kas ievērojamā mērā izraisa robežšķērsojošo gaisa piesārņošanu lielos attālumos.

Gaisa kvalitātes regulēšana

6. pants

Ievērojot 2.–5. panta noteikumus, veicamo pētījumu, informācijas apmaiņas, monitoringa rezultātus, vietējo un citu pasākumu izmaksas un efektivitāti un, lai cīnītos pret gaisa piesārņošanu, īpaši to, kura ir saistīta ar jauniem vai rekonstruētiem uzņēmumiem, katra Līgumslēdzēja puse apņemas attīstīt optimālu politiku un stratēģiju, ietverot gaisa kvalitātes regulēšanas sistēmas un – kā to sastāvdaļu – kontroles pasākumus, atbilstošus līdzsvarotam attīstības procesam, it īpaši izmantojot labāko esošo un ekonomiski pieņemamo tehnoloģiju, mazatkritumu un bezatkritumu tehnoloģiju.

Pētījumi un izstrādes

7. pants

Līgumslēdzējām pusēm, atbilstoši savām vajadzībām, jāsadarbjas un jāuzsāk pētījumi un/vai izstrādes šādos jautājumos:

- a) esošā un ieteicamā tehnoloģija sēra savienojumu un citu svarīgāko gaisa piesārņotāju izmetes samazināšanai, ietverot tehnisko un ekonomisko pamatojumu un iespējamo ietekmi uz apkārtējo vidi;

- b) aparatūra un citi līdzekļi, ko izmanto, lai novērotu un mērītu gaisa piesārņojuma izmetes un koncentrācijas līmeni atmosfērā;
- c) pilnveidoti modeļi, kuri ļautu labāk izpētīt gaisa piesārņotāju izmeti pāri robežām lielos attālumos;
- d) sēra savienojumu un citu būtisku gaisa piesārņotāju iedarbību uz cilvēka veselību un apkārtējo vidi, tai skaitā lauksaimniecību, vielām, ūdeņiem un citām dabas ekosistēmām un redzamību, lai radītu zinātnisku pamatu devas/efekta attiecību noteikšanā apkārtējās vides aizsardzības nolūkos;
- e) ekonomiskais, sociālais un ekoloģiskais novērtējums alternatīviem pasākumiem, kuri vērsti uz apkārtējās vides aizsardzības mērķu sasniegšanu, tai skaitā robežšķērsojošā gaisa piesārņojuma lielos attālumos samazināšanu;
- f) kadru apmācības un sagatavošanas programmas, kas saistītas ar ekoloģiskajiem aspektiem piesārņojumam, ko izraisa sēra savienojumi un citi galvenie gaisa piesārņotāji.
- e) meteoroloģiskie un fizikāli ķīmiskie dati, kas saistīti ar procesiem piesārņojuma pārnēsē;
- f) fizikāli – ķīmiskie un bioloģiskie dati, kas saistīti ar gaisa robežšķērsojošo piesārņojumu lielos attālumos, un tā kaitējuma pakāpe ⁽¹⁾, kura saskaņā ar šiem datiem tiek attiecināta uz gaisa robežšķērsojošo piesārņojumu lielos attālumos;
- g) valsts, reģionālā un vietējā politika un stratēģija sēra savienojumu un būtisku gaisa piesārņotāju kontrolei.

Kopējās programmas gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā realizēšana un tālāka attīstība

9. pants

Informācijas apmaiņa

8. pants

Līgumslēdzējas puses izpildinstitūcijas ietvaros, kā norādīts 10. pantā, un divpusēji, vadoties no kopējām interesēm, apmainās ar sekojošu esošo informāciju:

- a) dati par izmeti iepriekš saskaņotā laika periodā un iepriekš saskaņotiem gaisa piesārņotājiem, sākot ar sēra dioksīdu, no saskaņota lieluma platībām, vai saskaņotām gaisa piesārņojuma plūsmām, pāri valstu robežām iepriekš saskaņotos laika periodos un attālumos;
- b) svarīgākās izmaiņas valsts politikā un vispārējā rūpniecības attīstībā, to iespējamā ietekme, kura varētu izraisīt ievērojamas izmaiņas gaisa robežšķērsojošā piesārņošanā lielos attālumos;
- c) tehnikas un tehnoloģiju kontrole ar nolūku samazināt gaisa robežšķērsojošo piesārņošanu lielos attālumos;
- d) iespējamās izmaksas, samazinot sēra savienojumu un cita būtiska gaisa piesārņojuma izmeti valsts mērogā;

Līgumslēdzējas puses, piešķirot svarīgu nozīmi nepieciešamībai izpildīt esošo "Kopējo Programmu gaisa piesārņojuma izplatības lielos attālumos novērošanai un novērtēšanai Eiropā" (turpmāk EMEP), kā arī uz šīs programmas tālāku attīstību, vienojas pievērst uzmanību sekojošiem jautājumiem:

- a) vēlams Līgumslēdzējām pusēm pievienoties un pilnībā izpildīt EMEP. kura pirmajā posmā vērsta uz sēra dioksīda un tā atvasinājumu monitoringu;
- b) nepieciešams iespēju robežās izmantot salīdzināmas vai standartizētas monitoringa metodes;
- c) vēlams, lai monitoringa programma būtu pamatota gan uz valstisko, gan starptautisko programmu sistēmu. Monitoringa staciju izveidošana un datu vākšana jārealizē saskaņā ar valsts, kurā monitoringa stacijas ir izvietotas, jurisdikciju;
- d) vēlams noteikt vides monitoringa sadarbības programmas veidošanas sistēmu, kurā būtu ņemtas vērā pašreizējās un perspektīvās valstu, reģionālās, vietējās, kā arī starptautiskās programmas;

⁽¹⁾ Šajā Konvencijā nav ietvertas normas par valsts atbildību attiecībā uz nodarīto kaitējumu.

- e) nepieciešams apmainīties datiem par izmetēm iepriekš saskaņotos laika periodos, iepriekš saskaņotam gaisa piesārņojumam, sākot ar sēra dioksīdu, kura izmete notikusi iepriekš saskaņota lieluma platībā; vai saskaņotu gaisa piesārņojuma izmeti, sākot ar sēra dioksīdu pāri valstu robežām, attālumos un laika periodos, par kuriem iepriekš vienojas. Metode, ieskaitot modeli, kuru lieto, lai noteiktu izmešu daudzumu, kā arī metode, tai skaitā modelis, kuru lieto, lai noteiktu gaisa piesārņojuma pārnesei, pamatojas uz izmeti no iepriekš saskaņota lieluma platības. Šiem datiem jābūt pieejamiem, periodiski pārskatāmiem metožu un modeļu pilnveidošanas nolūkā;
- f) gatavību turpināt apmaiņu ar valsts mērogā iegūtajiem datiem par iepriekš saskaņotā gaisa piesārņojuma, sākot ar sēra dioksīdu, kopējo izmeti, kā arī periodiska šo datu atjaunošana;
- g) nepieciešams nodrošinājums ar meteoroloģiskiem un fizikāli – ķīmiskiem datiem, kuri attiecas uz procesiem pārnēsēs;
- h) nepieciešams realizēt ķīmisko komponentu monitoringu citās vidēs, tādās kā ūdens, augsne un augu valsts, tāpat arī analogisku monitoringa programmu, lai reģistrētu šo savienojumu iedarbību uz cilvēka veselību un vidi;
- i) vēlams paplašināt EMEP tīklu valsts mērogā, lai nodrošinātu tā izmantošanu kontroles un uzraudzības nolūkiem.

Izpildinstitūcija

10. pants

1. Līgumslēdzēju pušu pārstāvji Valdību Vecāko Padomnieku Vides Problēmās EEK ietvaros izveido šās Konvencijas Izpildinstitūciju un tā sanāk vismaz reizi gadā.

2. Izpildinstitūcija:

- a) pārbauda šīs Konvencijas izpildi;
- b) izveido, ja nepieciešams, darba grupas, lai izskatītu jautājumus, kas saistīti ar konvencijas izpildi un attīstību, un šajā nolūkā

tās veic atbilstošus pētījumus, gatavo dokumentāciju un iesniedz izpildinstitūcijai rekomendācijas;

- c) pilda arī citas funkcijas, kuras var būt nepieciešamas saskaņā ar Konvencijas nosacījumiem.

3. Izpildinstitūcija, izmanto EMEP vadību, kas veido svarīgu Konvencijas darbības sastāvdaļu, īpaši jautājumos, kas saistīti ar datu vākšanu un zinātnisko sadarbību.

4. Izpildinstitūcija, pildot savas funkcijas, ja tas lietderīgi, izmanto arī citu atbilstošu starptautisko organizāciju savākto informāciju.

Sekretariāts

11. pants

Eiropas Ekonomiskās komisijas izpildsekretārs realizē izpildinstitūcijai nepieciešamās sekretariāta funkcijas:

- a) sasauc un sagatavo izpildinstitūcijas sanāksmes;
- b) nosūta Līgumslēdzējām pusēm ziņojumus un citu, saskaņā ar šīs Konvencijas prasībām, saņemto informāciju;
- c) pilda Izpildinstitūcijas noteiktos pienākumus.

Labojumi

12. pants

1. Jebkura Līgumslēdzēja puse var ierosināt izdarīt labojumus Konvencijā.

2. Ierosināto labojumu teksts rakstveidā jāiesniedz Eiropas Ekonomiskās komisijas izpildsekretāram, kas par to informē visas Līgumslēdzējas puses. Izpildinstitūcija izskata ieteiktos labojumus tuvākajā ikgadējā sanāksmē, ja Eiropas Ekonomiskās komisijas izpildsekretārs šos ieteikumus darījis zināmus Līgumslēdzējām pusēm vismaz deviņdesmit dienas pirms sanāksmes.

3. Labojums Konvencijā tiek pieņemts, pamatojoties uz Līgumslēdzēju pušu pārstāvju vienprātību, un tas stājas spēkā visām Līgumslēdzējām pusēm, kuras to ir pieņēmušas deviņdesmitajā dienā pēc tam, kad divas trešdaļas Līgumslēdzēju pušu ir iesniegušas akceptētos aktus glabāšanai depozitārijam. Turpmāk labojums citai Līgumslēdzējai pusei stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc tam, kad šī Līgumslēdzēja puse ir iesniegusi depozitārijam aktu par labojuma akceptēšanu.

Strīdu noregulēšana

13. pants

Ja strīds radies starp divām vai vairākām Konvencijas Līgumslēdzējām pusēm par Konvencijas tulkošanu vai piemērošanu, tās meklē domstarpību atrisinājumu sarunu ceļā vai jebkurā citā strīda pusēm pieņemamā veidā.

Konvencijas parakstīšana

14. pants

1. Šo Konvenciju varēs parakstīt Apvienoto Nāciju Organizācijas Nodaļā Ženēvā no 1979. gada 13. līdz 16. novembrim sakarā ar Augstākā līmeņa tikšanos Eiropas Ekonomiskās Komisijas ietvaros par vides aizsardzības jautājumiem Eiropas Ekonomiskās komisijas dalībvalstis, kā arī Valstis ar padomdevēja statusu Eiropas Ekonomiskajā komisijā atbilstoši 1947. gada 28. marta Ekonomiskās un Sociālās Padomes 36.(IV) rezolūcijas 8. paragrāfu un reģionālās ekonomiski integrētās organizācijas, kuras izveido suverēnas valstis – Eiropas Ekonomiskās komisijas locekles ar pilnvarām organizēt sarunas, slēgt un pildīt starptautiskos līgumus jautājumus, kuri iekļauti šajā Konvencijā.

2. Šīs reģionālās ekonomiski integrētās organizācijas savu pilnvaru robežās izmanto tiesības un pilda saistības, kuras šī Konvencija nosaka to dalībvalstīm. Tādā gadījumā šo organizāciju dalībvalstis nevar izmantot šīs tiesības individuāli.

Ratifikācija, pieņemšana, apstiprināšana un pievienošanās

15. pants

1. Konvencija ir ratificējama, pieņemama vai apstiprināma.
2. Valstis un organizācijas, kas minētas 14. panta 1. punktā, var pievienoties konvencijai ar 1979. gada 17. novembri.
3. Ratifikācijas, pieņemšanas, apstiprināšanas vai pievienošanās akti nododami glabāšanā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram, kurš veic depozitārija funkcijas.

Stāšanās spēkā

16. pants

1. Konvencija stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc datuma, kad nodots depozitārijam divdesmit ceturtais akts par ratifikāciju, pieņemšanu, apstiprināšanu vai pievienošanu.
2. Katrai Līgumslēdzējai pusei, kura ratificē, pieņem vai apstiprina vai arī pievienojas Konvencijai pēc tam, kad nodots depozitārijam divdesmit ceturtais akts par ratifikāciju, pieņemšanu, apstiprināšanu vai pievienošanu, tā stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc datuma, kad šī Līgumslēdzēja puse nodevusi glabāšanai depozitārijam aktu par ratifikāciju, pieņemšanu, apstiprināšanu vai pievienošanu.

Izstāšanās

17. pants

Jebkurā laikā pēc pieciem gadiem no dienas, kad Konvencija stājusies spēkā konkrētai Līgumslēdzējai pusei, šī Līgumslēdzēja puse var izstāties no Konvencijas, rakstiski par to paziņojot depozitārijam. Jebkura šāda izstāšanās no Konvencijas stājas spēkā deviņdesmitajā dienā pēc dienas, kad depozitārijs saņēmis paziņojumu.

Autentiskie teksti

18. pants

Konvencijas oriģināls, kura angļu, krievu un franču teksti ir vienlīdz autentiski, tiek nodots glabāšanā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāram.

REZOLŪCIJA**par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu**

1979. gada 13. novembra Konvencijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu Parakstītāji

nolemj, ka viņi Eiropas Ekonomikas komisijas un EEK valdību un vides problēmu vecāko padomnieku sastāvā ierosina iespējami drīz un uz laiku provizoriski ieviest Konvenciju par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu; viņi apņemas pildīt no konvencijas izrietošos pienākumus, cik vien iespējams, līdz brīdim, kad tā stājas spēkā;

piekrīt, ka vajadzīgās pilnvaras jādod Eiropas Ekonomikas komisijai un tās izpildsekretāram, lai nodrošinātu pietiekamu sekretariātu un pietiekamus finanšu līdzekļus esošās budžeta struktūras robežās;

nolemj bez kavēšanās šās konvencijas darbības jomā attīstīt tālāku sadarbību problēmu jomās. Jo īpaši viņi tieksies vairāk tuvināt savu politiku un stratēģiju cīņai ar gaisa piesārņojumu, ieskaitot tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu;

deklarē, ka šādas stratēģijas un politikas mērķis ir ierobežot gaisa piesārņojumu, ieskaitot tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu, un cik iespējams pakāpeniski to samazināt un novērst. Tas tiek īstenots pakāpeniski, un norīkotā kompetentā iestāde regulāri pārbauda valsts līmenī panākto. Tālab parakstītāji piešķir augstāko prioritāti tāda dokumenta izstrādei, kas nosaka katra parakstītāja stratēģiju un politiku sēra savienojumu radītā gaisa piesārņojuma mazināšanai.

CONVENTION
sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance

LES PARTIES À LA PRÉSENTE CONVENTION,

RÉSOLUES à promouvoir les relations et la coopération en matière de protection de l'environnement,

CONSCIENTES de l'importance des activités de la commission économique des Nations unies pour l'Europe en ce qui concerne le renforcement de ces relations et de cette coopération en particulier dans le domaine de la pollution atmosphérique, y compris le transport à longue distance des polluants atmosphériques,

RECONNAISSANT la contribution de la commission économique pour l'Europe à l'application multilatérale des dispositions pertinentes de l'acte final de la conférence sur la sécurité et la coopération en Europe,

TENANT COMPTE de l'appel contenu dans le chapitre de l'acte final de la conférence sur la sécurité et la coopération en Europe relatif à l'environnement, à la coopération en vue de combattre la pollution de l'air et les effets de cette pollution, notamment le transport de polluants atmosphériques à longue distance, et à l'élaboration, par la voie de la coopération internationale, d'un vaste programme de surveillance et d'évaluation du transport à longue distance des polluants de l'air, en commençant par le dioxyde de soufre, puis en passant éventuellement à d'autres polluants,

CONSIDÉRANT les dispositions appropriées de la déclaration de la conférence des Nations unies sur l'environnement de l'homme, et en particulier le principe 21, lequel exprime la conviction commune que, conformément à la charte des Nations unies et aux principes du droit international, les États ont le droit souverain d'exploiter leurs propres ressources selon leurs propres politiques d'environnement et ont le devoir de faire en sorte que les activités exercées dans les limites de leur juridiction et sous leur contrôle ne causent pas de dommage à l'environnement dans d'autres États ou dans des régions ne relevant d'aucune juridiction nationale,

RECONNAISSANT la possibilité que la pollution de l'air, y compris la pollution atmosphérique transfrontière, provoque à court ou à long terme des effets dommageables,

CRAIGNANT que l'augmentation prévue du niveau des émissions de polluants atmosphériques dans la région ne puisse accroître ces effets dommageables,

RECONNAISSANT la nécessité d'étudier les incidences du transport des polluants atmosphériques à longue distance et de chercher des solutions aux problèmes identifiés,

AFFIRMANT leur résolution de renforcer la coopération internationale active pour élaborer les politiques nationales nécessaires et, par des échanges d'informations, des consultations et des activités de recherche et de surveillance, de coordonner les mesures prises par les pays pour combattre la pollution de l'air, y compris la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance,

SONT CONVENUES de ce qui suit:

Définitions

Article premier

Aux fins de la présente convention:

- a) l'expression "pollution atmosphérique" désigne l'introduction dans l'atmosphère par l'homme, directement ou indirectement, de substances ou d'énergie ayant une action nocive de nature à mettre en danger la santé de l'homme, à endommager les ressources biologiques et les écosystèmes, à détériorer les biens matériels, et à porter atteinte ou nuire aux valeurs d'agrément et aux autres utilisations légitimes de l'environnement, l'expression "polluants atmosphériques" étant entendue dans le même sens;
- b) l'expression "pollution atmosphérique transfrontière à longue distance" désigne la pollution atmosphérique dont la source physique est comprise totalement ou en partie dans une zone soumise à la juridiction nationale d'un État et qui exerce des effets dommageables dans une zone soumise à la juridiction d'un autre État à une distance telle qu'il n'est généralement pas possible de distinguer les apports des sources individuelles ou groupes de sources d'émission.

Principes fondamentaux

Article 2

Les parties contractantes, tenant dûment compte des faits et des problèmes en cause, sont déterminées à protéger l'homme et son environnement contre la pollution atmosphérique et s'efforceront de limiter et, autant que possible, de réduire graduellement et de prévenir la pollution atmosphérique, y compris la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance.

Article 3

Dans le cadre de la présente convention, les parties contractantes élaboreront sans trop tarder, au moyen d'échanges d'informations, de consultations et d'activités de recherche et de surveillance, des politiques et stratégies qui leur serviront à combattre les rejets de polluants atmosphériques, compte tenu des efforts déjà entrepris aux niveaux national et international.

Article 4

Les parties contractantes échangeront des informations et procéderont à des tours d'horizon sur leurs politiques, leurs activités scientifiques et les mesures techniques ayant pour objet de combattre dans toute la mesure du possible les rejets de polluants atmosphériques qui peuvent avoir des effets

dommageables, et ainsi de réduire la pollution atmosphérique, y compris la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance.

Article 5

Des consultations seront tenues à bref délai, sur demande, entre, d'une part, la ou les parties contractantes effectivement affectées par la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance ou qui sont exposées à un risque significatif d'une telle pollution et, d'autre part, la ou les parties contractantes sur le territoire et dans la juridiction desquels un apport substantiel à la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance est créé ou pourrait être créé du fait d'activités qui y sont menées ou envisagées.

Gestion de la qualité de l'air

Article 6

Compte tenu des articles 2 à 5, des recherches en cours, des échanges d'informations et des activités de surveillance et de leurs résultats, du coût et de l'efficacité des mesures correctives prises localement et d'autres mesures, et pour combattre la pollution atmosphérique, en particulier celle qui provient d'installations nouvelles ou transformées, chaque partie contractante s'engage à élaborer les meilleures politiques et stratégies, y compris des systèmes de gestion de la qualité de l'air et, dans le cadre de ces systèmes, des mesures de contrôle qui soient compatibles avec un développement équilibré, en recourant notamment à la meilleure technologie disponible et économiquement applicable et à des techniques produisant peu ou pas de déchets.

Recherche et développement

Article 7

Les parties contractantes, suivant leurs besoins, entreprendront des activités concertées de recherche et/ou de développement dans les domaines suivants:

- a) techniques existantes et proposées de réduction des émissions de composés sulfureux et des principaux autres polluants atmosphériques, y compris la faisabilité technique et la rentabilité de ces techniques et leurs répercussions sur l'environnement;

- b) techniques d'instrumentation et autres techniques permettant de surveiller et mesurer les taux d'émissions et les concentrations ambiantes de polluants atmosphériques;
- c) modèles améliorés pour mieux comprendre le transport de polluants atmosphériques transfrontière à longue distance;
- d) effets des composés sulfureux et des principaux autres polluants atmosphériques sur la santé de l'homme et l'environnement, y compris l'agriculture, la sylviculture, les matériaux, les écosystèmes aquatiques et autres et la visibilité, en vue d'établir sur un fondement scientifique la détermination de relations dose/effet aux fins de la protection de l'environnement;
- e) évaluation économique, sociale et écologique d'autres mesures permettant d'atteindre les objectifs relatifs à l'environnement, y compris la réduction de la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance;
- f) élaboration de programmes d'enseignement et de formation concernant la pollution de l'environnement par les composés sulfureux et les principaux autres polluants atmosphériques.
- d) sur le coût prévu de la lutte à l'échelon des pays contre les émissions de composés sulfureux et des autres principaux polluants atmosphériques;
- e) sur les données météorologiques et physico-chimiques relatives aux phénomènes survenant pendant le transport des polluants;
- f) sur les données physico-chimiques et biologiques relatives aux effets de la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance et sur l'étendue des dommages ⁽¹⁾ qui, d'après ces données, sont imputables à la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance;
- g) sur les politiques et stratégies nationales, sous-régionales et régionales de lutte contre les composés sulfureux et les principaux autres polluants atmosphériques.

Mise en œuvre et élargissement du programme concerté de surveillance continue et d'évaluation du transport à longue distance des polluants atmosphériques en Europe

Échanges d'informations

Article 8

Les parties contractantes échangeront, dans le cadre de l'organe exécutif visé à l'article 10 ou bilatéralement, et dans leur intérêt commun, des informations:

- a) sur les taux d'émissions, selon une périodicité à convenir, de polluants atmosphériques convenus, en commençant par le dioxyde de soufre, à partir de grilles territoriales de dimensions convenues, ou sur les flux de polluants atmosphériques convenus, en commençant par le dioxyde de soufre, qui traversent les frontières des États, à des distances et selon une périodicité à convenir;
- b) sur les principaux changements survenus dans les politiques nationales et dans le développement industriel en général, et leurs effets possibles, qui seraient de nature à provoquer des modifications importantes de la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance;
- c) sur les techniques de réduction de la pollution atmosphérique agissant sur la pollution atmosphérique transfrontière à longue distance;

Article 9

Les parties contractantes soulignent la nécessité de mettre en œuvre le "Programme concerté de surveillance et d'évaluation du transport à longue distance des polluants atmosphériques en Europe" (ci-après dénommé EMEP) existant et, s'agissant de l'élargissement de ce programme, conviennent de mettre l'accent sur:

- a) l'intérêt pour elles de participer et de donner plein effet à l'EMEP qui, dans une première étape, est axé sur la surveillance continue du dioxyde de soufre et des substances apparentées;
- b) la nécessité d'utiliser, chaque fois que c'est possible, des méthodes de surveillance comparables ou normalisées;
- c) l'intérêt d'établir le programme de surveillance continue dans le cadre de programmes tant nationaux qu'internationaux. L'établissement de stations de surveillance continue et la collecte de données relèveront de la juridiction des pays où sont situées ces stations;
- d) l'intérêt d'établir un cadre de programme concerté de surveillance continue de l'environnement qui soit fondé sur les programmes

⁽¹⁾ La présente convention ne contient pas de disposition concernant la responsabilité des États en matière de dommages.

nationaux, sous-régionaux, régionaux et les autres programmes internationaux actuels et futurs et qui en tiennent compte;

- e) la nécessité d'échanger des données sur les émissions, selon une périodicité à convenir, de polluants atmosphériques convenus (en commençant par le dioxyde de soufre) à partir de grilles territoriales de dimensions convenues, ou sur les flux de polluants atmosphériques convenus (en commençant par le dioxyde de soufre) qui traversent les frontières des États, à des distances et selon une périodicité à convenir. La méthode, y compris le modèle, employée pour déterminer les flux, ainsi que la méthode, y compris le modèle, employée pour déterminer l'existence du transport de polluants atmosphériques, d'après les émissions par grille territoriale, seront rendus disponibles et passés en revue périodiquement aux fins d'amélioration;
- f) leur intention de poursuivre l'échange et la mise à jour périodique des données nationales sur les émissions totales de polluants atmosphériques convenus, en commençant par le dioxyde de soufre;
- g) la nécessité de fournir des données météorologiques et physico-chimiques relatives aux phénomènes survenant pendant le transport;
- h) la nécessité d'assurer la surveillance continue des composés chimiques dans d'autres milieux tels que l'eau, le sol et la végétation, et de mettre en œuvre un programme de surveillance analogue pour enregistrer les effets sur la santé et l'environnement;
- i) l'intérêt d'élargir les réseaux nationaux de l'EMEP pour les rendre opérationnels à des fins de lutte et de surveillance.

Organe exécutif

Article 10

1. Les représentants des parties contractantes constitueront, dans le cadre des conseillers des gouvernements des pays de la commission économique pour l'Europe pour les problèmes de l'environnement, l'organe exécutif de la présente convention et se réuniront au moins une fois par an en cette qualité.

- 2. L'organe exécutif:
 - a) passera en revue la mise en œuvre de la présente convention;
 - b) constituera, selon qu'il conviendra, des groupes de travail pour étudier des questions liées à la mise en œuvre et au développement de la présente convention, et à cette fin pour préparer les études et la documentation nécessaires et pour lui soumettre des recommandations;

c) exercera toutes autres fonctions qui pourraient être nécessaires en vertu des dispositions de la présente convention.

3. L'organe exécutif utilisera les services de l'organe directeur de l'EMEP pour que ce dernier participe pleinement aux activités de la présente convention, en particulier en ce qui concerne la collecte de données et la coopération scientifique.

4. Dans l'exercice de ses fonctions, l'organe exécutif utilisera aussi, quand il le jugera utile, les informations fournies par d'autres organisations internationales compétentes.

Secrétariat

Article 11

Le secrétaire exécutif de la commission économique pour l'Europe assurera, pour le compte de l'organe exécutif, les fonctions suivantes:

- a) convocation et préparation des réunions de l'organe exécutif;
- b) transmission aux parties contractantes des rapports et autres informations reçus en application des dispositions de la présente convention;
- c) toutes autres fonctions qui pourraient lui être confiées par l'organe exécutif.

Amendements à la convention

Article 12

1. Toute partie contractante est habilitée à proposer des amendements à la présente convention.

2. Le texte des amendements proposés sera soumis par écrit au secrétaire exécutif de la commission économique pour l'Europe qui le communiquera à toutes les parties contractantes. L'organe exécutif examinera les amendements proposés à sa réunion annuelle suivante, pour autant que ces propositions aient été communiquées aux parties contractantes par le secrétaire exécutif de la commission économique pour l'Europe au moins quatre-vingt-dix jours à l'avance.

3. Un amendement à la présente convention devra être adopté par consensus des représentants des parties contractantes, et entrera en vigueur pour les parties contractantes qui l'auront accepté le quatre-vingt-dixième jour à compter de la date à laquelle les deux tiers des parties contractantes auront déposé leur instrument d'acceptation auprès du dépositaire. Par la suite, l'amendement entrera en vigueur pour toute autre partie contractante le quatre-vingt-dixième jour à compter de la date à laquelle ladite partie contractante aura déposé son instrument d'acceptation de l'amendement.

Règlement des différends

Article 13

Si un différend vient à surgir entre deux ou plusieurs parties contractantes à la présente convention quant à l'interprétation ou à l'application de la convention, lesdites parties rechercheront une solution par la négociation ou par toute autre méthode de règlement des différends qui leur soit acceptable.

Signature

Article 14

1. La présente convention sera ouverte à la signature des États membres de la commission économique pour l'Europe, des États jouissant du statut consultatif auprès de la commission économique pour l'Europe en vertu du paragraphe 8 de la résolution 36 (IV) du 28 mars 1947 du Conseil économique et social et des organisations d'intégration économique régionale constituées par des États souverains membres de la commission économique pour l'Europe et ayant compétence pour négocier, conclure et appliquer des accords internationaux dans les matières couvertes par la présente convention, à l'office des Nations unies à Genève, du 13 au 16 novembre 1979, à l'occasion de la réunion à haut niveau, dans le cadre de la commission économique pour l'Europe, sur la protection de l'environnement.

2. S'agissant de questions qui relèvent de leur compétence, ces organisations d'intégration économique régionale pourront, en leur nom propre, exercer les droits et s'acquitter des responsabilités que la présente convention confère à leurs États membres. En pareil cas, les États membres de ces organisations ne seront pas habilités à exercer ces droits individuellement.

Ratification, acceptation, approbation et adhésion

Article 15

1. La présente convention sera soumise à ratification, acceptation ou approbation.

2. La présente convention sera ouverte à l'adhésion, à compter du 17 novembre 1979, des États et organisations visés au paragraphe 1 de l'article 14.

3. Les instruments de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion seront déposés auprès du secrétaire général de l'Organisation des Nations unies, qui remplira les fonctions de dépositaire.

Entrée en vigueur

Article 16

1. La présente convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour à compter de la date de dépôt du vingt-quatrième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

2. Pour chacune des parties contractantes qui ratifie, accepte ou approuve la présente convention ou y adhère après le dépôt du vingt-quatrième instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion, la convention entrera en vigueur le quatre-vingt-dixième jour à compter de la date du dépôt par ladite partie contractante de son instrument de ratification, d'acceptation, d'approbation ou d'adhésion.

Retrait

Article 17

À tout moment après cinq années à compter de la date à laquelle la présente convention sera entrée en vigueur à l'égard d'une partie contractante, ladite partie contractante pourra se retirer de la convention par notification écrite adressée au dépositaire. Ce retrait prendra effet le quatre-vingt-dixième jour à compter de la date de réception de la notification par le dépositaire.

Textes authentiques

Article 18

L'original de la présente convention, dont les textes anglais, français et russe sont également authentiques, sera déposé auprès du secrétaire général de l'Organisation des Nations unies.

REZOLŪCIJA**par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu**

1979. gada 13. novembra Konvencijas par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu Parakstītāji

nolemj, ka viņi Eiropas Ekonomikas komisijas un EEK valdību un vides problēmu vecāko padomnieku sastāvā ierosina iespējami drīz un uz laiku provizoriski ieviest Konvenciju par tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu; viņi apņemas pildīt no konvencijas izrietošos pienākumus, cik vien iespējams, līdz brīdim, kad tā stājas spēkā;

piekrīt, ka vajadzīgās pilnvaras jādod Eiropas Ekonomikas komisijai un tās izpildsekretāram, lai nodrošinātu pietiekamu sekretariātu un pietiekamus finanšu līdzekļus esošās budžeta struktūras robežās;

nolemj bez kavēšanās šās konvencijas darbības jomā attīstīt tālāku sadarbību problēmu jomās. Jo īpaši viņi tieksies vairāk tuvināt savu politiku un stratēģiju cīņai ar gaisa piesārņojumu, ieskaitot tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu;

deklarē, ka šādas stratēģijas un politikas mērķis ir ierobežot gaisa piesārņojumu, ieskaitot tāldarbīgu pārrobežu gaisa piesārņojumu, un cik iespējams pakāpeniski to samazināt un novērst. Tas tiek īstenots pakāpeniski, un norīkotā kompetentā iestāde regulāri pārbauda valsts līmenī panākto. Tālab parakstītāji piešķir augstāko prioritāti tāda dokumenta izstrādei, kas nosaka katra parakstītāja stratēģiju un politiku sēra savienojumu radītā gaisa piesārņojuma mazināšanai.
